

مرحله‌ی دوم بیست و چهارمین المپیاد کامپیوتر کشور

- جواب درست به هر سؤال چهار نمره‌ی مثبت و جواب نادرست یک نمره‌ی منفی دارد.
- امتیاز همه‌ی سؤال‌ها یکسان است.
- ترتیب گزینه‌ها در هر سؤال به شکل تصادفی است.

۱ افشین در یک خانه از جدول $n \times n$ ($n > 1$) قرار دارد و پیمان می‌خواهد او را دستگیر کند. در هر گام افشین باید به یکی از خانه‌های مجاور (مجاور ضلعی) محل کنونی‌اش که مسدود نشده باشد، برود. پیمان نیز در هر گام می‌تواند یک خانه را انتخاب کند و همه‌ی خانه‌های هم‌سطر و هم‌ستون آن را مسدود کند. افشین در دو صورت زیر دستگیر می‌شود:

- در نوبت خود نتواند حرکت کند (تمام خانه‌های مجاورش مسدود شده باشند).
- پیمان محلی که افشین در آن قرار دارد را مسدود کند.

اگر پیمان نتواند محل افشین در جدول را ببیند، حداقل چند خانه باید انتخاب کند تا مطمئن باشد افشین را دستگیر کرده است؟

- (۱) $\lfloor \frac{n}{2} \rfloor$ (۲) $n - 1$ (۳) n (۴) $\lfloor \frac{n}{3} \rfloor$ (۵) $\lfloor \frac{n}{4} \rfloor$

۲ اعداد $1, 2, \dots, n$ را در نظر بگیرید. دو نفر بازی زیر را انجام می‌دهند: هر کس در نوبت خود عدد $1 \leq i \leq n$ را انتخاب می‌کند و سپس i و تمام مضارب آن (که از n بیشتر نیستند) را روی تخته می‌نویسد. هر عدد باید حداکثر k بار نوشته شود. کسی که در نوبت خود نتواند عددی انتخاب کند (برای هر عدد i خود i یا حداقل یکی از مضاربتش k بار نوشته شده باشند)، می‌بازد. فرض کنید $n = 2014$ است. به ازای چند مقدار k از بین مجموعه‌ی اعداد $\{13, 21, 34, 55\}$ نفر اول می‌تواند برنده‌ی بازی باشد؟

- (۱) ۴   (۲) ۱   (۳) ۲   (۴) ۳   (۵) ۰

۳ دنباله‌ی $\langle a_1, a_2, \dots, a_{1392} \rangle$ شامل ۱۳۹۲ عدد متمایز داده شده است. یک جادوگر قادر است در یک چشم بر هم زدن ۶۹۶ عدد متوالی از این دنباله را به‌طور صعودی مرتب کرده و بر روی مکان‌های همان ۶۹۶ عدد از کوچک به بزرگ (صعودی) بگذارد. می‌خواهیم با تعدادی درخواست از جادوگر اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب کنیم. هر درخواست بدین شکل است که از جادوگر می‌خواهیم از عدد i ام تا عدد $i + 695$ ام که در مجموع ۶۹۶ عدد می‌شوند را مرتب کند (عدد i می‌تواند حداقل ۱ و حداکثر ۶۹۷ باشد). با حداقل چندبار درخواست از جادوگر می‌توان اعضای دنباله را مرتب کرد؟

- (۱) ۳   (۲) ۱۳۹۲   (۳) ۶   (۴) $\lceil \log_2 1392 \rceil$ (۵) ۴

۴ سلطان در ابتدا عدد ۰ را روی تخته نوشته است. در هر مرحله اگر عدد x روی تخته نوشته شده باشد، او می‌تواند آن را با یکی از اعداد $\lfloor \frac{x}{3} \rfloor$ ، $3x$ و $9x + 5$ جای‌گزین کند. به ازای چند تا از اعداد ۰ تا ۵۰۰، سلطان می‌تواند پس از تعداد متناهی گام، به آن عدد برسد؟

- (۱) ۶۴   (۲) ۲۵۰   (۳) ۱۶۹   (۴) ۲۳۹   (۵) ۴۰۸

۵ جدولی $n \times n$ در نظر بگیرید. به یک خانه از این جدول ناسازگار می‌گوییم اگر بتوان تمام خانه‌های جدول به جز این خانه را با بلوک‌های 1×3 پوشاند (بلوک‌ها نباید هم‌پوشانی داشته باشند و از جدول بیرون بزنند). برای $n = 5$ و $n = 7$ تعداد خانه‌های ناسازگار به ترتیب (از راست به چپ) چند است؟

- (۱) ۱ و ۱۷   (۲) ۱ و ۹   (۳) ۹ و ۴۹   (۴) ۹ و ۹   (۵) ۹ و ۱۷

مرحله‌ی دوم بیست و چهارمین المپیاد کامپیوتر کشور

۶ جایگشت $a_1, a_2, \dots, a_n$ از اعداد $1, 2, \dots, n$ را «سه‌گیز n تایی» می‌گوییم هرگاه $1 \leq i \leq n$ وجود نداشته باشد که $\sum_{j=1}^i a_j$ بر ۳ بخش‌پذیر باشد. تعداد جایگشت‌های سه‌گیز 7 تایی و 8 تایی به ترتیب (از راست به چپ) چند است؟

- (۱) 360 و 0 (۲) 360 و 1512 (۳) 480 و 1512 (۴) 480 و 0 (۵) 480 و 480

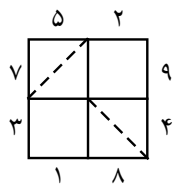
۷ جایگشت $a_1, a_2, \dots, a_n$ از اعداد $1, 2, \dots, n$ را «سه‌گیز پیشرفته n تایی» می‌گوییم هرگاه دو شرط زیر را داشته باشد:

- $1 \leq i \leq n$ وجود نداشته باشد که $\sum_{j=1}^i a_j$ باقی‌مانده‌اش بر ۳ برابر یک باشد.
- جمع هر ۶ عدد متوالی بر ۳ بخش‌پذیر باشد.

تعداد جایگشت‌های سه‌گیز پیشرفته‌ی ۹ تایی چند است؟

- (۱) $9 \times 3!^3$ (۲) $4 \times 3!^3$ (۳) $8 \times 3!^3$ (۴) 0 (۵) $27 \times 3!^3$

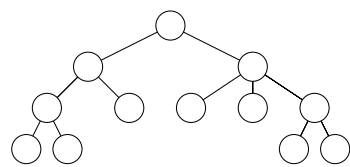
۸ در جدول روبه‌رو می‌توانیم با کشیدن هر یک از دو قطر هر خانه، یک آینه‌ی دو طرفه در آن خانه قرار دهیم. در واقع برای هر خانه سه حالت متصور است. یا آینه‌ای درون آن نیست و یا این که یکی از قطرهای آن کشیده شده است. برای مثال در شکل روبه‌رو دو آینه که با خط‌چین مشخص شده‌اند در جدول وجود دارند. به ازای هر وضعیت جدول، مقدار آن وضعیت به این صورت تعیین می‌شود که هر دو عددی که همدیگر را می‌بینند (با توجه به آینه‌ها) در هم ضرب می‌کنیم و مجموع این حاصل‌ضرب‌ها، مقدار آن وضعیت جدول را مشخص می‌کند (دید اعداد به گونه‌ای است که در صورتی که آینه‌ای وجود نداشته باشد هر عددی، عدد مقابل خود را می‌بیند). برای مثال مقدار وضعیت روبه‌رو به این صورت محاسبه می‌شود: $1 \times 9 + 3 \times 8 + 2 \times 4 + 5 \times 7 = 76$. کم‌ترین مقداری که می‌توان با کمک آینه‌ها برای این جدول به دست آورد چند است؟

- (۱) 70 (۲) 69 (۳) 67 (۴) 68 (۵) 66

۹ در یک گراف فاصله‌ی بین دو رأس طول کوتاه‌ترین مسیر بین آن دو رأس است. قطر یک گراف بیش‌ترین فاصله‌ی بین هر دو رأس از آن گراف می‌باشد. حال مجموعه‌ی تمام درخت‌های متمایز ۷ راسی با راس‌های $1, 2, \dots, 7$ را در نظر بگیرید (دو درخت متمایزند اگر فقط اگر دو راس مانند i, j وجود داشته باشند که یال i, j در یکی وجود داشته باشد و در دیگری نباشد). فرض کنید می‌خواهیم با اضافه کردن تعدادی یال به این مجموعه یک درخت بزرگ ایجاد کنیم. کم‌ترین قطر ممکن برای این درخت چند است؟

- (۱) 13 (۲) 8 (۳) 9 (۴) 12 (۵) 7

۱۰ درخت روبه‌رو را در نظر بگیرید. می‌خواهیم اعداد $1, 2, \dots, 12$ را در رأس‌های این درخت قرار دهیم به طوری که عدد هر رأس از اعداد فرزندان آن بیش‌تر باشد. به چند حالت این کار امکان‌پذیر است؟

- (۱) 147840 (۲) 443520 (۳) 739200 (۴) 887040 (۵) 295680

مرحله‌ی دوم بیست و چهارمین المپیاد کامپیوتر کشور

۱۱ خیکوله یک دستمال کاغذی 4×4 پیدا کرده است و ۱۶ پوست‌پسته جمع کرده است که i امین آنها در t ثانیه می‌سوزد. او می‌خواهد پوست‌پسته‌ها را روی خانه‌های دستمال کاغذی بگذارد و خانه‌ی بالا سمت راست آن را آتش بزند تا کل دستمال کاغذی بسوزد. نحوه‌ی سوختن دستمال کاغذی به این نحو است:

• هر وقت یک خانه‌ی دستمال کاغذی آتش گرفت، اگر روی آن خانه یک پوست‌پسته باشد که در t ثانیه می‌سوزد، بعد از t ثانیه آن خانه می‌سوزد و خانه‌های مجاور ضلعی‌اش (در صورتی که قبلاً آتش نگرفته باشند) آتش می‌گیرند.

حال خیکوله می‌خواهد طوری پوست‌پسته‌ها را روی جدول بچیند که در هر خانه یک پوست‌پسته قرار بگیرد و کل دستمال کاغذی در کم‌ترین زمان ممکن بسوزد. این کم‌ترین زمان چقدر است؟

۲۶ (۱)   ۲۵ (۲)   ۲۹ (۳)   ۲۸ (۴)   ۲۷ (۵)

۱۲ اعداد $\{2^i \mid 0 \leq i \leq 9\}$ روی تخته نوشته شده‌اند. مولین و مرلون بازی زیر را انجام می‌دهند: در هر مرحله بازیکنی که نوبت اوست، دو عدد x و y را انتخاب می‌کند و بعد از پاک کردن آن‌ها عدد $\lfloor \frac{x+y}{4} \rfloor$ یا $\lfloor \frac{x+y}{3} \rfloor$ را روی تخته می‌نویسد و این روند ادامه می‌یابد تا فقط یک عدد باقی بماند. هدف مولین بیشینه کردن این عدد و هدف مرلون کمینه کردن آن است. اگر هر دو بازیکن بهترین بازی خود را انجام دهند و مولین شروع‌کننده‌ی بازی باشد و عدد نهایی برابر p باشد، باقی‌مانده‌ی p بر ۵ برابر چند است؟

۲ (۱)   ۰ (۲)   ۱ (۳)   ۳ (۴)   ۴ (۵)

۴۰ توپ را در ۵ جعبه با شماره‌های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ قرار می‌دهیم (جعبه‌ها می‌توانند خالی هم باشند). عمل «وسط‌به‌دو طرف» عملی است که در طی آن دو توپ از جعبه‌ی $i \leq 4$ به جعبه‌ی $i+1$ می‌رود. و یکی از آن‌ها به جعبه‌ی $i-1$ و یکی به جعبه‌ی $i+1$ می‌رود.

با توجه به توضیحات بالا به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید.

۱۳ تعداد راه‌های قرار دادن توپ‌ها در جعبه‌ها به نحوی که تعداد توپ‌های جعبه‌ی اول با جعبه‌ی پنجم و جعبه‌ی دوم با جعبه‌ی چهارم برابر باشد، در کدام یک از بازه‌های زیر قرار می‌گیرد؟

(۱) $[200, 400]$ (۲) $[600, 800]$ (۳) $[400, 600]$ (۴) $[800, +\infty)$ (۵) $[0, 200]$

۱۴ به حالتی از قرارگیری توپ‌ها در سبد حالت «گوشه‌گیر» می‌گوییم اگر با انجام تعدادی عمل وسط‌به‌دو طرف از آن حالت به حالتی برسیم که تمام توپ‌ها در جعبه‌ی اول و آخر قرار بگیرند. تعداد حالت‌های گوشه‌گیر چند است؟

(۱) تعداد حالت‌هایی که تعداد توپ‌های جعبه‌ی اول با جعبه‌ی پنجم و جعبه‌ی دوم با جعبه‌ی چهارم برابر باشد.

(۲) صفر

(۳) ۴۱

(۴) ۴۰

(۵) تعداد حالت‌هایی که مجموع توپ‌های خانه‌های دوم و سوم و چهارم زوج باشد.

مرحله‌ی دوم بیست و چهارمین المپیاد کامپیوتر کشور

۱۵ به حالتی از قرارگیری توپ‌ها «بی‌حرکت» می‌گوییم اگر نتوان هیچ عمل وسط‌به‌دو طرفی روی آن انجام داد. با شروع از یک حالت دلخواه حداکثر چند مرحله طول می‌کشد تا به یک وضعیت بی‌حرکت برسیم.

۷۹ (۱)   ۸۰ (۲)   ۷۷ (۳)   ۷۵ (۴)   ۷۸ (۵)

ده نفر با شماره‌های ۱، ۲، ...، ۱۰ در صف یک بانک قرار دارند که سه باجه برای انجام امور متقاضیان دارد. در ابتدا همه‌ی باجه‌ها خالی هستند. با شروع از فرد شماره ۱، هر کس به اولین باجه خالی می‌رود و هرگاه کار کسی در باجه‌ای تمام شد، بلافاصله نفر اول صف جایگزین او می‌شود. علاوه بر این، کار هر نفر حداقل یک ثانیه طول می‌کشد و هیچ دو نفری دقیقاً همزمان باجه‌ها را ترک نمی‌کنند. پس از اتمام کار نفر دهم این فرآیند پایان می‌یابد. در این فرآیند دو نفر را «همزمان» گوییم اگر لحظه‌ای وجود داشته باشد که در آن هر دو در حال انجام کار در باجه‌ها باشند. «وزن» یک زوج را برابر با قدرمطلق تفاضل شماره‌های این دو نفر فرض می‌کنیم.

_____ با توجه به توضیحات بالا به ۴ سؤال زیر پاسخ دهید _____

۱۶ اگر $\{۲, ۶\}$ و $\{۳, ۷\}$ دو زوج همزمان باشند، چندتا از زوج‌های زیر نمی‌توانند همزمان باشند؟

$\{۷, ۱\}, \{۵, ۱\}, \{۸, ۲\}, \{۴, ۳\}, \{۷, ۴\}, \{۹, ۶\}, \{۷, ۱\}$

۴ (۱)   ۱ (۲)   ۳ (۳)   ۲ (۴)   ۵ (۵)

۱۷ کم‌ترین و بیش‌ترین مقدار ممکن برای تعداد زوج‌های همزمان به ترتیب چند است؟

۱۷, ۱۷ (۱)   ۲۴, ۱۰ (۲)   ۲۴, ۱۹ (۳)   ۲۴, ۱۷ (۴)   ۱۹, ۱۰ (۵)

۱۸ کم‌ترین و بیش‌ترین مقدار ممکن برای مجموع وزن زوج‌های همزمان به ترتیب چند است؟

۸۱, ۲۵ (۱)   ۸۰, ۲۵ (۲)   ۸۱, ۲۳ (۳)   ۸۰, ۲۴ (۴)   ۸۱, ۲۴ (۵)

۱۹ اگر $\{۲, ۵\}$ و $\{۴, ۸\}$ و $\{۶, ۹\}$ سه زوج همزمان باشند، این افراد به چند ترتیب مختلف می‌توانند در باجه‌ها قرار گیرند؟ (دو ترتیب مختلف محسوب می‌شوند، اگر و فقط اگر زوجی وجود داشته باشد که در یکی همزمان باشند و در دیگری همزمان نباشند.)

۱۶ (۱)   ۱۴۴ (۲)   ۷۲ (۳)   ۲۴ (۴)   ۵ (۵) صفر

جدولی $n \times n$ داریم (طول ضلع n است) که هر واحد ضلع آن یک چوب‌کبریت است. ما هر بار زیرمجموعه‌ای از چوب‌کبریت‌ها (این زیرمجموعه می‌تواند تهی باشد) را برمی‌داریم و سپس تعداد مسیرهای ممکن از گوشه‌ی پایین چپ به بالا راست (فقط با حرکات راست و یا بالا) را می‌شماریم. پس از این کار چوب‌کبریت‌ها را به حالت اولیه برمی‌گردانیم و دوباره زیرمجموعه‌ای جدید را حذف می‌کنیم.

_____ با توجه به توضیحات بالا به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید _____

۲۰ فرض کنید $n = ۳$ است. به ازای تمام زیرمجموعه‌های ممکن از چوب‌کبریت‌ها حرکت بالا را انجام داده و عدد نهایی را روی تخته نوشته‌ایم. در نهایت روی تخته چند عدد مختلف وجود دارد؟

۱۸ (۱)   ۲۰ (۲)   ۱۹ (۳)   ۲۱ (۴)   ۱۶ (۵)

مرحله‌ی دوم بیست و چهارمین المپیاد کامپیوتر کشور

۲۱ فرض کنید $n = 4$ است. تنها زیرمجموعه‌هایی از چوب کبریت‌ها را در نظر بگیرید که تعداد مسیرهای معتبرشان برابر ۶۰ است. این بار به ازای هر کدام از این زیرمجموعه‌ها تعداد چوب کبریت‌های حذف‌شده را روی تخته می‌نویسیم. کمینه و بیشینه عددی که روی تخته نوشته شده چند است؟

۱) ۱۰, ۲ (۲)   ۲) ۸, ۲ (۲)   ۳) هیچ حالتی ۶۰ مسیر معتبر ندارد.   ۴) ۱۰, ۱ (۴)   ۵) ۸, ۱ (۵)

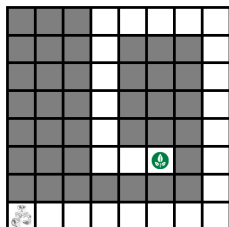
۲۲ فرض کنید $n = 5$ است. به ازای چند تا از اعداد مجموعه‌ی $\{32, 64, 128, 256, 512\}$ می‌توان چوب کبریت‌ها را به‌شکلی حذف کرد که تعداد مسیرهای معتبر برابر با آن عدد شود؟

۱) ۱ (۵)   ۲) ۲ (۲)   ۳) ۳ (۱)   ۴) ۴ (۴)   ۵) ۵ (۳)

جدولی $n \times n$ ($n > 1$) داریم که یک ربات در گوشه‌ی پایین چپ آن قرار دارد. این ربات یک برنامه دریافت کرده و آن را دستور به دستور اجرا می‌کند و هر بار پس از انجام آخرین دستور دوباره به دستور اول بازمی‌گردد و همین کار را تکرار می‌کند. دستورات این برنامه می‌تواند شامل چهار حرکت (بالا، پایین، چپ و راست) باشد که روبات در صورت امکان آن‌ها را انجام می‌دهد و در غیر این صورت (در صورتی که از جدول خارج شود و یا به خانه‌ی غیرمجاز هدایت شود) به سراغ دستور بعدی می‌رود. فرض کنید طول یک برنامه تعداد دستورهای آن است.

با توجه به توضیحات بالا به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید.

۲۳ جدول زیر را در نظر بگیرید. خانه‌های خاکستری غیرمجاز هستند. طول کوتاه‌ترین برنامه‌ای که ربات با اجرای آن حداقل یک بار به خانه‌ی هدف (انتهای مسیر سفید) می‌رسد، چند است؟

۱) ۱۸ (۱)   ۲) ۲۵ (۲)   ۳) ۲۳ (۳)   ۴) ۲۰ (۴)   ۵) ۲۱ (۵)

۲۴ فرض کنید تمام خانه‌های جدول مجاز هستند. می‌خواهیم برنامه‌ای به ربات دهیم تا تمامی خانه‌های جدول را حداقل یک بار بپیماید (مهم نیست ربات در انتها در کدام خانه است). طول کوتاه‌ترین برنامه با این هدف برای $n = 10$ چند است؟

۱) ۱۹ (۱)   ۲) ۱۱ (۲)   ۳) ۹ (۳)   ۴) ۱۰ (۴)   ۵) ۱۵ (۵)

۲۵ خانه‌ای را در جدول خوب می‌نامیم که اگر تنها آن خانه غیرمجاز باشد، برنامه‌ای به طول حداکثر $3n$ وجود داشته باشد که تمام خانه‌های مجاز را بپیماید. برای $n = 7$ چند خانه‌ی خوب در جدول وجود دارد؟ (خانه‌ی محل استقرار ربات یعنی خانه‌ی گوشه‌ی چپ پایین خوب نیست.)

۱) ۴۸ (۱)   ۲) ۲۲ (۲)   ۳) ۲۳ (۳)   ۴) ۴۳ (۴)   ۵) ۱۱ (۵)